

ქადაგი ტენისონი

№2 (516) გამოზის 1998 წლის 16

www.axaliganatleba.ge

**გილოცავთ! ნილა ლალა ჩვენი ნინოსი მოციქულთა სწორისა,
ქართველთა განეანათლებელისა (IV)**

(საქართველოში შემოსილი, 323) ხსენების დღას და ნინოობას

წმინდა ნინოს ცირკოპარი

სიტყვისა ღვთისა მსახურთა თანა მოსაწერეთ
და ანდოას ქადაგებისა წარმართებათ,
ქართველთა განმანათლებელობა და სულისა
წმინდისა ქართო ღვდათ ნინო,
ეკვრე ქრისტესა ღძერთსა შეწყალებად
სულთა ჩენტათვის.

კონდაკი

მოციქული ქრისტესაგან გამოიჩინებული,
ქადაგი სიტყვისა ღვთისა განსწავლი
მახარებელი ცხოვრებისა, წინამდებარი
ქართველთა ერისა გნათა სიძართლისათა ღვდისა
ღვთისა საკუთარი მოწაფე ნინო, შევაძეთ
დღეს ყოველთა ძნობითა საღმრთოთა მეოხე
მხურვალე, მცველი დაუძინებელი.

ნმინდა ნინო, ოშკის ბარელიეფი.
ნ. და მ. ტიფრების ფოტო

იცვორმაცია ვედაგოგიანისთვის!

გამოცდების ეროვნული ცენტრი
სართიზოცილებული აედაგოგაგისათვის
იცვლისურისა და კომაიუნიტერის გამოცდას
აარიღები ჩაატარებს.

რეგისტრაცია იცვორმაციას 10 თებერვალიდან
20 მარტამდე, საგანმანათლებლო რესურსეფრივისათვის.

გთავაზოგთ იცვორმაციას გამოცდის შესახებ:

- ✓ ინგლისურისა და კომპიუტერის ინტეგრირებული ტესტის შინაარსობრივი და სტრუქტურული მახასიათებლები;
- ✓ დავალებების აღწერა;
- ✓ ტესტირების პროცესის აღწერილობა;
- ✓ ინგლისურისა და კომპიუტერის ინტეგრირებული ტესტის ნიმუში.

გვერდი 5-6

მაითხმალთა საყურადღებობა!

„ახალი განათლების“
შემოწერის მსურველებები
„უადგ დისტრიბუშენის“
პრესის გავრცელების
კიბურებში, თბილისა
და საქართველოს
რეგიონებში.

„ახალი განათლების“
შემოწერის მსურველებები
2011 წლის
სელმოწერის თანხა
ერთი ცლით - 40 ლარი
უდეა გადმორიცხონ
ჩვენს რეკვიზიტებზე:
საქართველოს კანკის
ცენტრალური ფინანსი
ს/კ 202 058 735;
ს/კ 220 101 502; ა/ა 123 631 000

მოხუცებულობა ერთპიროვნული სასამართლოება, სადაც ბრალმდებული, ბრალდებული, დამცველი და მოსამართლე ერთი და იგივე პიროვნებაა.

ლეო კვაჭაძე

ცირქ გარემონა
თბილისი, 2011 წელი, 24 იანვარი

არც ერთი სიკვდილი არ ჰყავს მეორეს, როგორც სიკოცხე და როგორც ადამიანი... ჩვენთვისაც განსხვავებულად გარდაცვლებიან ადამიანები. ახლობელი ადამიანის დაკარგვისას ყოველთვის ხედები სიკვდილს და დროებით მდინარის მეორე ნაპირზე (გაღმა) შენც გადადიხარ, საიდანაც გამოღმა ნაპირი სუვანარის მოჩანს... სხვა რიტმში სარ, სხვა განცდებში, სხვა ემოციებში და იქიდან მოპრუნებული ახლა აქეთ მხარეს აღიქვამ განსხვავებულად... უცებ ისეც ხდება, რომ უმნიშვნელო საგნები ფერს იძენენ, მოკაშაშებს კი ფერი ეკრანზე... მოულოდნელად ხვდება, რომ ადამიანი სიცოცხლის დიდ ნანილს, თუ მთელ სიცოცხლეს არა, სიყალებს და სიყალის ძიებას უძლვინს... არა მაქეს პასუხი კითხვაზე: რატომ?.. იქნებ სიკვდილისგან შეშინებულები ათასგარ თავშესაფარს ვეძებთ იმისათვის, რომ გავექცით იმას, რასაც ვერავის გავეცევით... „ხმით ნატოლებში“ ასეთი სტრიქონებიან:

„სიკვდილი, თუკი ადვილი ხარ,
ერთხელ შენ თავად რად არ მაჲკვდი,
თოვლით მზეზე რად არ დასძინ!“¹

ჩვენ არ ვიცით, როგორია სიკვდილი, მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ სიკვდილზე ფიქრი „ადვილი არ არის“. იმის ხშირი გამორჩებაც, რომ „გახსოვებს სიკვდილი“, სულაც არ არის სულითვის საშველი... იქნებ პირითაც: გახსოვების ისე, რომ დაივინებოთ... საკუთარი თავიდან გაქცევა ალბათ სიკვდილის შიშიდან გაქცევაცა. ხანდახან მეჩვენება, რომ ეს სამყარო საკუთარი თავიდან გაქცეველებს თავშესაფარია და მანამდე ხარ ტყვე საკუთარი თავის, სანამ „გაქცეული“ ხარ სა-

ფიქრები სიკვდილზე და აღამიანზე, რომელიც ბელურების დარღოვა

ლეო კვაჭაძის გარდაცვლების გამოცხადები

კუთარი თავიდან... პარადოქსია, თუმცა... სულ ახლანაც გარდაცვალა საუკუნის ადამიანი, რომლის გარდაცვალები ჩემში სრულად უცხაური და განსაკუთრებული გაერთიანება მოახდინა. ცველა ჩემი ფიქრი, რომელიც აქამდე სიკვდილს უკავშირდებოდა, ტაბუირებული მქონდა, არ შემძლობოდა და არც მინდოდა ამ განცდის გარეთ გამოტონა და სიტყვების ჩასალბა, ვფიქრობდი, რომ სიკვდილი და სიყვარული იმდენად ინტიმურია რამ არის და იმდენად ეგოსისტურად ჩემი... არასდროს მდინარებია ვინმესტვის, ან თუნდაც ცარიელი ფურცლისთვის, გამეზიარებინა. ყველა ცდება, ვისაც ჰგობინა, რომ მე განსხილუ ვიყავი ამ განცდათა გამოვლენას.

ლეო კვაჭაძის გარდაცვლებამ კი რაღაცნად ამოაყინორა ჩემი ცნობირება და სევდასა და ცრემლთან ერთად მოიტანა უცნაური სიმშვიდის განცდა, რომელმაც ალბათ ჩემთვის სიკვდილს შეცვალა სემანტიკა. ის, რომ ქართველის სიკვდილი „გარდაცვლება“, გადასხვაფერება, ეს ხშირად მხოლოდ სიტყვებით ვიცით (ან სადღევრძლელობის) და სხვა არაფერი... ადამიანის ყველა სიტყვას სიყალეში ამხელს საკუთარი ქმედები და ცხოვრების ნესა. მე ვიცი, როგორ ცხოვრობდა და როგორ გარდაიცვალა ლეგან კვაჭაძე... მისი ცხოვრება ჩემი სულის ნანილია და მე დღეს ვიცი, როგორ ცხოვრობდა არავინ ცხოვრების სამიანსც არ დარწმუნებოდა, რომ შესაბამისი ცოდნა მისცა, მანამ არ დახესწეოდა. სამოსან სტუდენტებს პირობას ართმევდა, რომ სეილიში ფეხს არ შეადგამდნება და გრამატიკას არ ასანალიზნებოდნ, რომ შესაბამისი ცოდნა მისცა, მანამ არ დარწმუნებოდა, რომ შესაბამისი ცოდნა პირობას ართმევდა, რომ სეილიში ფეხს არ შეადგამდნება და გრამატიკას არ ასანალიზნებოდნ, ისე იმ სამიანსც არ დაუწირდა, რომელიც ეკუთვნიდათ: სამოსანა, სირცეილი, ბავშვების როგორი უზა ასანალოს... იმ ბავშვების წინაშეც გრძნობდა ბასუხისმგებლებისა, რომლებსაც მისი აღზრდილი სტუდენტი მასწავლებლებით.

ლეო კვაჭაძე სიკვდილზე ფიქრს არასოდეს გაქცევია, თუმცა არასდროს ყოფილი ადვილი მისთვის. ერთ დაილოგში 100 წლის მეცნიერმა ასეთი რამ მითხვა: „ძალიან პატარა ვიყავი. ერთ სალამოს, დაბინდებისას, რალაც შემთხვევის გამონალიანი შევედი ფიქრი ვიცით (ან სადღევრძლელობის) და ლურჯებს და რიცნა-არყოფნის საკითხმა შემაშვითა ბავშვის. გარ და ალარ ვიყენები! სიკვდილ-სიცოცხლის პრობლემა ამატირა. ცრემლმა ლოიები დამისველა, მინდა დაგენერაცე, მაგრამ როგორ? თავი რძნავ იმით დავიმშვიდე, რომ ეს სატევიარი მარტო მე არ მეხემოდა და მას, სხვებსავით, მეც უნდა შევურიგდე-მეთქი. სოფელში ჭალარა მოხუცები იყვნენ, სანამ მათსავით გაეხდები, დიდი დრო გავა-მეთქი. ავდექი, ლოგონს მივამურებ, დავვეჯენ და დაივინებინ...“

მას შემდეგ დიდ დრო გავიდა, დიდი დრო ჰქვია 103 წელს, თუმცა სამყაროსთვის მხოლოდ ჩემია... არც არასდროს მიუტოვებია სიკვდილზე ფიქრი ცხოვრებაში სიკვდილის წინაშე არართოგზის მდგარს... მე ახლა მინდა დაგანახოთ მისი „სხვა მხარე“, იმას აღარ ვიყევი, რაც ცვალამ იცის... (შეიძლოათ ამ დაილოგშიც ამიტეთხოთ: <http://semioticsjournal.wordpress.com/2010/08/04/ლეო-კვაჭაძე-100-წლია/>), რაც ყოველდღიურ ცხოვრებაში შეუმეტველი ჩემია ხოლმე და რაც, ზოგჯერ, ჩემთვის უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სქელტონი წიგნები.

ბოლო დროს მასთან შეხვედრა ეს იყო აგრეთვე საუბარი მოახლოებულ სიკვდილზე (არ გეგონოთ, რომ ამის გამო ხელ-ჩაქნებული და ცხოვრებაზე ხელალებული იყო... არა, უფრო ვიკით... რაც ცვალამ იცის... (შეიძლოათ ამ დაილოგშიც ამიტეთხოთ: <http://semioticsjournal.wordpress.com/2010/08/04/ლეო-კვაჭაძე-100-წლია/>), რაც ყოველდღიურ ცხოვრებაში შეუმეტველი ჩემია ხოლმე და რაც, ზოგჯერ, ჩემთვის უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე სქელტონი წიგნები. ბოლო დროს მასთან შეხვედრა ეს იყო აგრეთვე საუბარი მოახლოებულ სიკვდილზე (არ გეგონოთ, რომ ამის გამო ხელ-ჩაქნებული და ცხოვრებაზე ხელალებული იყო... არა, უფრო ვიკით... ბოლო დღემდე კალამი და წიგნი ხელიდან არ გაუშვია). ლიმილით და ტკივილით საუბრობდა... მას სხვებს, იმ დღეს აცემლებული გამოვედი მისი ბინიდან, როცა ბაგშების ამაბების მიყენებით (ეს იყო იყორიგარება აღსანის და ცხოვრების სამართლების შემიდან გაქცევაცა). ხანდახან მეჩვენება, რომ ეს სამყარო საკუთარი თავიდან გაქცეველებს თავშესაფარია და მანამდე ხარ ტყვე საკუთარი თავის, სანამ „გაქცეული“ ხარ სა-

ინორამაზის

პროდუქტის ხარისხი მუდმივად კონტროლდება. მოსწავლების უსაფრთხოების მიზნით, სკოლებში აიკრძალა ნალიდ ფულის ბრუნვა, ანგარაშსწორება ელექტრონული ბარათებით მიმდინარებოს.

სკოლებში ნალიდ ფულის ბრუნვის აკრძალვა და ბარათების შემოლება უსაფრთხო სკოლის პროგრამის ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია და მიზნად ისახავს უსაფრთხო და ჯანსაღი სკოლის კონცეფციის დანერგვასა და განვითარებას „გარემონტურებაც“ და მითხვა: ყველაზე მეტად ახლა იცი, რა მანუშებოს? – რა განუხებთ, ბატონონ ლეო-მეთქი? – რა და, 6 წლის რომ ვიყავი, კაკლის ხეს ქვებს ვეროდი, კაკალი რომ ჩა-

ამ დროის განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ, საბუნებისმეტყველობისა და ტელეკომუნიკაციების მიზნით, რომელიც ჩემის განვითარების მიზნით მიმდინარებოდა.

მერი ვარემაზი

და თანაგრძნობას უცხადებს გარდაცვლილის ოჯახს.

თბილისის №89 საჯარო სკოლის პედაგოლექტივი და დირექტორი იუწება, რომ გარდაცვალა ამავე სკოლის მათემატიკის პედაგოგი და ლეო კვაჭაძე.

მერი ვარემაზი

და თანაგრძნობას უცხადებს გარდაცვლილის ოჯახს.

ამ დროის განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ, საბუნებისმეტყველობისა და ტელეკომუნიკაციების მიზნით, მთელი რიგი ლონისძიებები ტარადება: წარმატებით მიმდინარების საბუნებისმეტყველობის ლაბორატორიებით სკოლების აღჭურვა, სანავლების პროცესში პედაგოგები აქტიურად იყენებენ ვირტუალურ ლაბორატორიებს, მზადებება სამეცნიერო-პოპულარული ფილმები, მიმდინარების საბუნებისმეტყველო საგნების მასავლებლებთა ტრენინგები.

პრეზიდენტის ინიციატივით, მიმდინარე წელს საბუნების მეცნიერების საგნების სანავლის სტიმულირებების მიზნით, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო სკოლებში სახვათისა და გეგმავას განვითარება.

პედაგოგთა სირთულეების განვითარებისა და მოწყობის სამინისტრო

ed by the state budget. The schools were selected by the university in cooperation with the teachers union. The research was funded by the World Bank. The Ministry of Education of Estonia was not involved in the school selection process, though they had been informed about the research in advance.

The focus group was exclusively the 9th grade students, age 14-15. This is the age when students finish the secondary education and get prepared for high school. The number of students who took part in the research was 673. Equal number of boys and girls participated in the research. They had to complete competence tests in the three above-mentioned subjects. Each subject test had one hundred items. The items were of different difficulty: easy, moderately difficult, difficult and very difficult. The test was computer based and strictly time limited. Testing of the students took only two weeks but analyzing the tests results and preparing the final report took three months.

The results of the tests showed that 363 students (54 %) received 7 points and above, out of 10 points maximum, in World literature; 182 students (27%) received 7 points and above in biology, again out of 10 points maximum and only 128 students (19 %) received 7 points and above in mathematics. The results of the research showed that 9th graders of the state schools are best prepared in World literature, and - worst prepared in mathematics.

At present the specialists from the University of Tallinn, are preparing recommendations for the Ministry of Education of Estonia for an updated curricula in mathematics, biology and World literature. In agreement with the Ministry of education, similar research will be conducted in all school subjects in the near future.

AN INTEGRATED TEST IN ENGLISH AND COMPUTER ინგლისურისა და კომუნიკაციის ინტეგრირებული ტესტი

პასუხები

ინგლისურისა და კომპიუტერის ინტეგრირებული ტესტის ნიმუშის პასუხები

დავალება 1

თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით. მაქსიმალური ქულაა 10.
1. 1642/1643 (ძველი/ახალი სტილით); 2. Woolsthorpe; 3. Hannah Ayscough; 4. (the) Principia; 5. 1687; 6. 1661; 7. Royal Society; 8. 1705; 9. 1727; 10. (the) Westminster Abbey.

დავალება 2

თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 2 ქულით: 1 – ენა, 1 – ტექნიკური მოთხოვნები. მაქსიმალური ქულაა 10.

(ქვემოთ მოცემულია პასუხების ნიმუშები; მისაღებია ყველა პასუხი, რომელიც იმავე აზრს შეიცავს, მაგრამ სხვაგვარდ არის ფორმულირებული)

1. ენის სწორი პასუხების კომუნიკაციური მეთოდი შემოვიდა/დაინერგა 1970 წელს.
2. მასნავლებლის როლი ენის კომუნიკაციური სწორებისას არის „ფასილიტატორობა“ და არა ინსტრუქციების მიცემა.
3. დის, თამაშს კომუნიკაციურ მეთოდიკაში თავისი წესები აქვს.
4. სიტყვების დაფიზი დანერგა ეხმარება მოსავლეებს ენის სწორი გამოყენები.
5. კომუნიკაციური მეთოდიკის მიხედვით, მასნავლებელმა შეცდომები თამაშის დასრულების შემდეგ უნდა გაასწოროს.
6. „რეალია“ ნიშნავს ავთენტურ, ცხოვრების სულ მასალას, როგორიცაა მაგ., ნამდვილი რეალი, გაზეობი...

დავალება 3

დავალების მაქსიმალური ქულაა 12 (6 – შინაარსობრივ მხარეში და 6 – ტექნიკურში).

შეფასების სქემა

რულა	შინაარსი	ტექნიკა	ჯულა
5-6	<ol style="list-style-type: none"> 1. სლაიდებზე მოცემული ინფორმაცია ზუსტია/ტექსტის შესატყვისა. 2. ინფორმაცია ლაკონურადაა გადმომტებული. არ არის მექანიკურად გადმოტანილი ნაწილები ტექსტიდან. 3. ყოველ სლაიდს აქვს ძირითადი თემა/სათაური. 4. მოცემულია ტექსტის (კვლევის) ძირითადი მიზანი. 5. მოცემულია ფაქტობრივი მასალა (მაგ., ვინ აწარმოა კვლევა, როდის? რამდენი კაცი მონაბლეობდა და ა.შ.). 6. დიაგრამა (graph ან chart) შინაარსობრივად ზუსტად ასახავს ტექსტში მოცემულ მონაცემებს. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. პრეზენტაცია შესრულებულია PowerPoint-ში. 2. ტექსტი კარგად იყითხება. 3. სათაურები დაწერილია შედარებით დიდი შრიფტით, ვიდრე ნინადადებები. 4. ტექსტურ ფასებში გამოყენებულია შრიფტის სხვადასხვა ფუნქცია: italics, bold, etc. და ფერები. 5. ერთ გვერდზე მოცემულია დიაგრამა (graph ან chart) ნებისმიერი ადეკვატური ფორმით. 6. დიაგრამა გრაფიკულად ზუსტად ასახავს ტექსტში მოცემულ ფაქტობრივ და სტატისტიკურ მასალას. 	5-6
3-4	პრეზენტაცია სრულად აქმაყოფილებს 5-6 შეფასებაში მოტანილ 3 კრიტერიუმს ან არასრულად – 4-ს.	პრეზენტაცია სრულად აქმაყოფილებს 5-6 შეფასებაში მოტანილ 3 კრიტერიუმს ან არასრულად – 4-ს.	3-4
2-1	პრეზენტაცია აქმაყოფილებს 5-6 შეფასებაში მოტანილ 2 კრიტერიუმს ან არასრულად – 3-ს.	პრეზენტაცია აქმაყოფილებს 5-6 შეფასებაში მოტანილ 2 კრიტერიუმს ან არასრულად – 3-ს.	2-1
0	პრეზენტაცია არ აქმაყოფილებს 5-6 შეფასებაში მოტანილ არც ერთ კრიტერიუმს, ან სუსტად აქმაყოფილებს მხოლოდ 1-ს.	პრეზენტაცია არ აქმაყოფილებს 5-6 შეფასებაში მოტანილ არც ერთ კრიტერიუმს, ან სუსტად აქმაყოფილებს მხოლოდ 1-ს.	0

მოვალეობის გასამართლებლის სასაჩივალო გამოსახისათვის

მასალა დაწყებითი კლასების მასწავლებლებს

ტექსტის გააზრების არალინგვისტური ხერხების გამოყენება საბუნებრივი საკითხების საკითხებისას დაწყებით კლასებში

საყოველთაოდ ცნობილია კითხების სტრატეგიები და მეთოდები, მაგრამ ისინი ტექსტის გააზრების ერთადერთი საშუალება არ არის. მოსწავლეებზე როინტერენტული სწავლება მიზნად ისახავს სხვადასხვა სასიათის ტექსტების გასაზრებლად საჭირო არალინგვისტური ხერხების დიდ რეპერტუარს.

პირველ რიგში, განვიხილოთ კოგნიტური განვითარების თეორიები, კოგნიტური სქემა და მათი პრაქტიკულად გამოყენების მაგალითები ინტერაქტივისას.

შევიცარიელი ფსიქოლოგის უან პიაუეს (1896-1980) თეორიისათვის ამოსაგალია მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ განვითარების პროცესში ბავშვი უბრალოდ კი არ რეაგირებს გარემოს ზეგავლენის, არამედ აქტიურად მოქმედებს და იქნება კოდნასა და უნარ-ჩვევებს გარემოსთან შეგვების პროცესში. ბავშვის მეტ სამყაროში შემცირდა ვითარდება არა მხოლოდ ცოდნის დაგროვების თვალსაზრისით, არამედ თვითსრიცხვის იცვლება თვით შემცირდების პროცესში. ბავშვის მიერ აღმული სამყარო განსხვავდება მოშრდილის მიერ აღმული სამყაროსაცან.

პიაუეს მიხედვით, ინფორმაციის გადამუშავება შემცირდებით სტრუქტურების — სქემების საშუალებით ხდება.

სქემები არის ინფორმაციის მიღების, შენახვის, გარდაქმნის შინაგანად არსებული ჩარჩოები.

სქემები იცვლება ბავშვის განვითარებასთან და ცოდნის დაგროვებასთან ერთად. თუ ბავშვის მიერ მდგრადი ინფორმაცია შეესაბამება მის შემცირდებით სტრუქტურებს (სქემებს), მაშინ ხდება ბავშვის მეტ სამყაროში გადამუშავება, ანუ ასმილაცია.

თუ ინფორმაცია არ შეესაბამება სქემებს, მაშინ ინფორმაციის გადება ვერ ხერხდება. იმ შემთხვევაში, თუ შემცირდებითი სტრუქტურა მომნიღებულია შესაცვლელად, მაშინ იგი გადაწყობა ახალი ინფორმაციის შესაბამისად, ანუ განხორციელდება აკომოდაცია.

ამგვარად, ასმილაცია ახალი გამოცდილების გამოწვევებაა არსებულ შემცირდებით სტრუქტურებზე დაყრდნობით, ხოლო აკომოდაცია – არსებული შემცირდებით სტრუქტურების გარდაქმნა ახალი და ძველი ცოდნის გაერთიანების მიზნით.

ასლიმილაციისა და აკომოდაციის მაგალითია:

❖ მცირებული ბავშვი იქმნის ნარმოდებანას, რომ ყველაფერი, რაც დაფრინავს, არის ჩიტი. როდესაც ბავშვი პირველად ხედავს თვითმფრინავა, მას ჩიტს ეძახს. ამ დროს, ის იყენებს ასიმილაციას, ანუ დაუქვემდებარებს თვითმფრინავას მისთვის ნაცნობ სქემას, რაც დაუქვემდებარებს თვითმფრინავას მისთვის ჩიტს ეძახს.

❖ შემდეგ უკვე ხედავ, რომ ყველაფერი არ არის ჩიტი. რაც დაფრინავს ასიმილაციას, ანუ დაუქვემდებარებს თვითმფრინავას მისთვის ნაცნობ სქემას, რომელიც არ არის ჩიტი.

ამ დროს, ბავშვი იყენებს აკომოდაციის შესაძლებლობას და ქმნის ახალ სქემას, სადაც ჩიტი და თვითმფრინავი სხვადასხვა რამები.

ასიმილაციის და აკომოდაციის ურთიერთებულება თვალსაჩინოს ხდის შემცენების კონსტრუქტივის უსული მიღებით სისწოროს. კერძოდ, ყოველი ბავშვი ერთსა და იმავე ინფორმაციაზე სხვადასხვაგარად მუშაობს, რადგან განსხვავდებულ შემცენებით სტრუქტურული კრავს ინფორმაციას. ამას პიაუე ბავშვის მიერ სამყაროს შესაბამისი საშუალებების გადატენილების უნდობის გადატენილება.

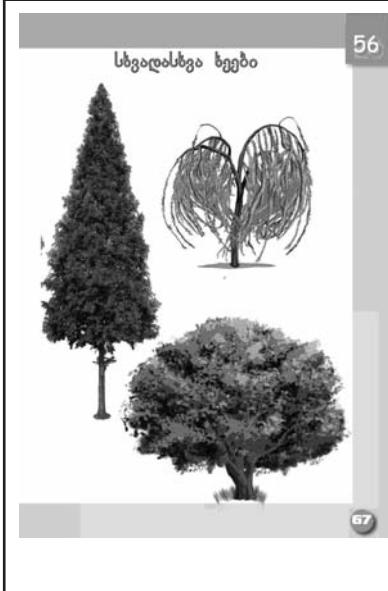
ასიმილაციის, აკომოდაციის და კოგნიტურის შემცენების შემცენების შემცენების შემცენების უნდა მივაწოდოთ რეალური სამყაროს აღმის შესაბამისი საშუალებები;

2. შემცენებითი აზროვნების განვითარება ხდება ისეთი

საგარეულოების ან სიტუაციების საშუალები

მოვალეობის მასში განვითარებულ სასრულინებლო გამოცდებისათვის

გ) კინესტერიული აქტივობა

აქტივობის მიზანი:

მოსწავლე საკუთარი შეგრძნების ან დაკვირვების შედეგად მიღებულ შთაბეჭდილებას გამოხატავს სხვადასხვა საშუალებებით (კინესტერიული /პანტომითი).

აქტივობა 1

მასწავლებელი სოხოვს მოსწავლეებს, დაკვირდების წიგნში მოცემულ მცენარეებს, კონკრეტულად კი, მათი ტოტების მიმართულებას და პანტომითის გამოყენებით განასახიერონ.

შეხედეთ აირველი ხის სილუეტებს და ხელების მოძრაობით შეცვალეთ გამოხატონ 1, 2 და 3 ხელის ტოტების მიმართულება

მოსწავლებები დგებიან ფეხს და ხელებს ტოტების მიმართულებით ამოძრავებენ. ვისაც შეეძლება, მასწავლებელი სოხოვს, დააკვირდეს იმავე ხეს და მისი მეგობრების ხელების მიმართულებას

ზემოთ მოყვანილია მაგალითი, როდესაც მოსწავლის აღქმის ცენტრაცია ხდება სურათებზე და ძალიან მნიშვნელოვანია იმავე კინესტერიული აქტივობების შესრულება, როდესაც გასააზრებელია აღწერილობითი ხასიათის ტექსტები.

ტესტი

1. პიაჟეს მიხედვით, როგორ ხდება იფორმაციის გადამუშავება?

- ექმებით;
- შემეცნებით;
- აღქმით.

შემოხაზეთ:

- I;
- II;
- III.

2. რა არის შემცნებითი სქემები?

- ის, როთაც ხდება შემცნება;
- ინფორმაციის მიღების, შენახვის, გარდაქმნის, შინაგანად არსებული ჩარჩოები;
- აღქმითი დიაგრამები.

შემოხაზეთ:

- I;
- II;
- III.

3. რა გმართება ძველ სქემებს მოსწავლის მიერ ახალი ინფორმაციის, ახალი მასალის გაგებისას?

შეუსაბამეთ:

I. სქემები იცვლება ბაზების განვითარებასთან და ცოდნის დაგროვებასთან ერთად. თუ ბავშვის მიერ მიღებული ინფორმაცია შესაბამება, მის შემცნებით სტრუქტურებს (სქემებს), მაშინ ხდება ბავშვის მიერ ამ ინფორმაციის გაგება ანუ	a. აკომიდაცია
II. თუ ინფორმაცია არ შეესაბამება სქემებს, მაშინ ინფორმაციის გაგება ვერ ხერხდება. იმ შემთხვევაში, თუ შემცნებითი სტრუქტურა მომნივებულია შესაცვლელად, მაშინ იგი გადაეცემობა ახალი ინფორმაციის შესაბამისად, ანუ განხორციელდება	b. ასიმილაცია

4. რა პერიოდში აღწევს სრულყოფილებას ასიმილაციის, აკომიდაციის და კონსტრუქციის პრცესები?

- 11 წლამდე;
- 18 წლამდე;
- სიცოცხლის ბოლომდე;
- 25 წლამდე.

შემოხაზეთ:

- I;
- II;
- III;
- IV.

5. რაში ემარჯება კონცენტრიული სქემები მოსწავლეებს?

- ებარება ინფორმაციის მწეობრად ორგანიზებაში;
- ებარება ინფორმაციის გაანალიზებაში;
- უვითარებს ვიზუალურ აღქმას;
- უვითარებს კრიტიკულ აზროვნებას;
- ებარება წერის და კოსტების ტექნიკის სრულყოფაში.

შემოხაზეთ:

- I II III IV
- I II IV V

6. ჩამოთვალეთ, აღწერითი ხასიათის ტექსტის გასააზრებლად რა მნიშვნელობა აქვს პროცესის მოდელირებას. აღწერეთ ერთი აქტივობა, რომელიც რომელიმე პროცესის მოდელირებაზეა ორიენტირებული.

ჩამოთვალეთ:

აღწერეთ აქტივობა:

7. ჩამოთვალეთ, აღწერითი ხასიათის ტექსტის გასააზრებლად რა მნიშვნელობა აქვს სტრუქტურების მოდელირებას. აღწერეთ ერთი აქტივობა რომელიც რომელიმე სტრუქტურის მოდელირებაზეა ორიენტირებული.

ჩამოთვალეთ:

აღწერეთ აქტივობა:

მანანა ბოჭორიშვილი,
ზაირა ბესტაგაშვილი,
ნანა გაბისონია,
მაია ცინაძე

იბალიური სკოლა „ცინარი“
მასწავლებლთა პროფესიების სასწავლი ცენტრი და
საბუნებისმეტყველო კათედრა

ინფორმაცია

ტექნიკური დარგების განვითარებისა და სკოლების საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლების დონის ამაღლების მიზნით, 2011 წლის მარტის ბოლომდე, 450 ლაბორატორია 150 სკოლში გადანაწილდება, ხოლო ახალი სასწავლო წლიდან ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის თანამედროვე ლაბორატორიებით ყველა სკოლა ეტაპობრივად აღიჭურვება. პროგრამა „აინშტაინის“ განხორციელება, განათლებისა და მეცნიერების სამისტროს ინციატივით, 2010 წლის 26 ოქტომბრიდან მიმდინარეობს.

სკოლების ლაბორატორიებით აღჭურვის პარალელურად, მიმდინარეობს მსნავლებლების გადამზადების პროცესი. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის მასნავლებლებს ტრენინგი ჩაუტარდათ.

მასნავლებლთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრის ტრენინგებმა მასწავლებლებს თანამედროვე ლაბორატორიის შესაძლებლობები გააცნება. იგი სამი სრული კომპლექტისაგან შედგება. თითოეულში, საგნის (ფიზიკა, ქიმია, ბიოლოგია) მიხედვით, 18 ქვეკომპლექტითა გაერთინებული.

თანამედროვე ხელსაწყობი და პარალელურა პედაგოგებს დაეხმარება უფრო სანტერესო და სახალისო გახადონ საბუნებისმეტყველოების ბოლომდებასთან ერთად, მიმდინარე სასწავლო წელს პროგრამა „აინშტაინის“ ფიზიკურების, საჯარო სკოლები საერთაშორისო სტანდარტების თანამედროვე ლაბორატორიებით აღიჭურვება. ამ მხრივ, აუცილებელია, პედაგოგების გადამზადება და მათთვის ლაბორატორიების გამოყენების სწავლება.

პრეზიდენტის ინიციატივით, ახალი ლაბორატორიების განვითარების სხვადასხვა კონკურსები ჩატარდება. საუკეთესო გამოგონების ავტორი მოსწავლეები წარადგინდება.

შესაბამისი ინფრასტრუქტურის დანერგვისა და სამუშაოების მეტყველების საგნების მასწავლებლებს ტრენინგები მთელი საქართველოს მაშტაბით განვითარებება.

დეკოსტო ჰუმურული

სამყარო ჩვენი შვილების თვალით დავინახოთ

ცერძი

21 მარტი - 20 აპრილი

თუ თქვენი შვილი დაიბადა ვერძის ნიშნით, შეგიძლიათ მშვიდად იყოთ. მას აქვთ დიდი შასის საუკეთესო მოსწავლე გახდეთ კლასში. ამ ნიშნით დაბადებულ ბავშვებს განსაციფრებლად სწრაფი რეაქციითა და უნარით შეუძლიათ ათივისონ ახალი მასალა. იმ დროს, როცა ჯერ ჯერ მთელი კლასი ერთ ამოცანას უკირკოტებს, ვერძის ნიშნით დაბადებულ ბავშვებს ყველავერი ამოცსნილი აქვთ, მაგრამ ამ თვისებას საწინააღმდეგო მხარეც აქვთ: ნაკლებად უყვართ ფიქრი, არ გამოირჩევიან ბეჯითობითა და მოთმინებით. ამ მოუსვენარი პატარებისთვის ძალზე ძნელია აიძულონ თავი მოამზადონ გაკეთოლი მაშინ, როცა ირგვლივ სხვა ბევრი საინტერესო რამ ხდება. მათვის არც თუ ისე იოლადა დაიცვას სკოლაში თანაცლებას დამასასითებელი დისცილინია; მასწავლებელთა დარიგება, ჭუას სწავლება ხშირად აღიზიანებთ.

მეგობრებთან კამათში პატარა ვერძი არაფრით არ თმობს თავის პოზიციას და მოსაზრებებს.

აუსესნით თქვენს პატარებს, რომ მიზნის მისაღწვად შეიძლება შევისართა ინტერესბიც გაიზიარონ. ეცადეთ გამოუმუშავოთ მოთმინების უნარი და ჩვევა, მოუსმინონ გარშემომყოფთა მოსაზრებებს.

ცელა, მაგრამ დამაჯერებლად

კურო

21 აპრილი - 20 მაისი

კუროს ნიშნით დაბადებული ბავშვები არ გამოირჩევიან სწრაფი რეაქციით. ისინი უმაღ ვერ ერთვებიან სკოლის ცხოვრებაში, მაგრამ ეს ნუ დაგაფიქრებთ: თქვენი პატარა ცოდნას ითვისებს ნელა, მაგრამ ძრმად და მტეიცებ: ამ ნიშნით დაბადებული ბავშვებისთვის ბერებად უფრო იოლო ხდება მასალის ათვისება, თუ გაკვეთილზე გამოყენებული იქნება დასურათებული სახელმძღვანელოები და თვალსაჩინოება. კუროებისთვის ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ მათი სამეცადინო ადგილი იყოს შუალედო, დაცული, მეცადინების დროს თავს კომფორტულად უნდა გრძნობდნენ.

არასოდეს გაუბრაზდეთ თქვენს პატარას ნარუმატებლობისათვის. თუ იგი განერვიულდა, გაჭირვეულდა, აუცილებლად გაუჭირდება ყურადღების მობილზება მაშინ, როცა ეს ძალზე საჭირო იქნება მისთვის.

ერთ მურში უშვებენ, ეორებან – გამოუვებენ

მარჩინი (ტუავები)

21 მაისი - 20 ივნისი

ტუავებს შეუძლიათ ყველაფერი ნაში აითვისონ. როგორც წესი, ისინი კარგად სწავლობენ, მაგრამ უჭირთ ყოველთვის რიგინად ჩასწრებენ საგანთა არს. არც თუ ისე იმვათათად, სულ ცოტა ხნის ნინ ახსნილი და შეთვისტული მასალა გამოუფრინდებათ ხოლმე თავიდნ. ხშირ შემთხვევაში, სწრაფად გადატვით ახალ ინიციატივით და გარემონირებაში, ინტერესდებიან ნებისმიერი ფაქტით, მაგრამ არ აქვთ მისწრაფება მოვლენათა ანალიზისადმი.

მიაქციეთ ყურადღება ტყუპების ზენობრივ ხასიათს, ასწავლება კარგისა და ცუდის გარჩევა. მათ აქვთ დიდი უნარი უცხო ენების შესწავლისა, მაგრამ ნუ დააბალებთ გვიანობამდე მეცადინეობას, მათი ნერვული სისტემა მიღწეულით გადატვირთვისენ, რასაც შეიძლება უარყოფითი შედეგი მოჰყვეს.

რომანტიკოსი და

ერა – მათემატიკოსი

კიოჩინი (ტიბო)

21 ივნისი - 22 ივნისი

კიბოს ნიშნით დაბადებული ბავშვები ყოველივე თავიანთი ემოციებისა და შევრჩებათა პრიზმაში ატარებენ. კარგი მოსწრება აქვთ იმ საგანი, რომელსაც მათთვის საყვარელი პედაგოგი ასწავლის, სამაგიეროდ ჩამორჩებიან იმ დისცილინაში, სადაც მათსა და პედაგოგს შორის დამოკიდებულება დაბადებულია. განსაკურრებით ეს დაბალ კლასებში იგრძნობა. თუ თქვენი ბავშვი დათოგუნულია, გულჩათხობილი და აკადემიური მოსწრებაც არ გახარებთ, ამის მიზენი უპირველეს ყოველისა, ზედმეტად მეაცრი მასწავლებელი ან თანაელასელებთან ცუდი დამოკიდებულება უნდა იყოს.

საკვირა, კიბოს ნიშნით დაბადებული ბავშვები კარგი მათემატიკოს გამოვიდეს. იგი ხომ ბუნებით ჰუმანტარია და მოსწრებს ყოველივე ის, რაც დაკავშირებულია ისტორიასთან, ლიტერატურასთან, კულტურასთან. ისინი, ჩვეულებრივ ავლენენ დიდ ნიჭს იმ მეცნიერებათა მიმართ, რომელიც საჭიროებენ ხატოვან და ასიციაციურ აზროვნებას.

პატარა დიდგულა

ლომი

23 ივნისი - 22 აგვისტო

ასაკიდანვე ძალიან დაბადებული ბავშვები ადრეული ასაკიდანვე ძალიან თავმიყარენი არიან. ისინი ილტივიან კარგად სწავლისთვის და ხშირად უწინდებათ თანატოლებში მბრძანებლობის სურვილი. სკოლაში ხშირად არიან სხვადასხვა ღონისძიებები, მაგრამ მეგობრებთან ურთიერთობა არც თუ ისე იოლად გამოსდიოთ. ნამდვილ მეგობრობას ხელს უშლის პატარა ღონისძიების ქედმალობა. საკუთარ თავზე დიდ წარმოდგენას სწავლაშიც შეუძლია მათ ხელი შეუშალოს. ისინი იმდენად დარწმუნებული არიან თავიანთ ავები და ცოდნაში, რომ ხშირად ვერ აფასებენ თავიანთ შესაძლებლობებსა და ნიჭს.

შეეცადეთ ასწავლით თქვენს ლომებს თვითურიტიკა, დაუკირდნებას კუთარ თავს და პატივი სცენი არა მარტო საკუთარ შესაძლებლობებს, არამედ მეგობართა მიღწევებასაც. ამ ზოდაქის ნიშნით დაბადებული ბავშვებისთვის ზოგჯერ ძნელია ყურადღების მიყყრობა მათვის უმნიშვნელო გარემობასა და ფაქტურზე. შეეცადეთ, შთაგონოთ ბავშვს, რომ „წვრილმანებისადმი“ უცურადლებობა მშეიძლება ისინი ცოდნის საგანი და არამარტინი საკუთარ თავისინ, რასაც ვერ ვიტყვით ჰუმანიტარულ საგნებზე. ამიტომ შეეცადეთ განუვითაროთ თქვენს პატარას ალექსა, შეგრძნება მშევნიერებისა, ჰარმონიულობისა. მეცადინობა შელოგებების სხვადასხვა დარგებში – ფერწერაში, მხატვრობასა და მუსიკაში, ალბათ, გაიტაცებით მათ და სარგებლობასაც მოუტანთ.

პატარა პანიტიკოსი

რაბლი

23 აგვისტო - 23 სექტემბერი

როგორც წესი, მოსწავლე ქალულები არ უქმნიან არანაირ პრობლემებს არც მშობლებს და არც მასწავლებლებს. ხშირ შემთხვევაში, ისინი ფრიადონსები და სამაგალითონი არიან. კარგად ესმით რა არის წესრიგი და ისციპილინა. შეუძლიათ მიუკერძობლად შეაფასონ ფაქტები. ბუნებამ ქალულები კარგი ნიჭითა და ცოდნით დაჯილდოვა. მათ ანალიტიკური ტვინი და კარგი ლოგიკა აქვთ. მათემატიკა, ფიზიკა და სხვა საბუნებისმცტყველო საგნები შეუძლიათ დიდი შრომის გარეშე აითვისონ, რასაც ვერ ვიტყვით ჰუმანიტარულ საგნებზე. ამიტომ შეეცადეთ განუვითაროთ თქვენს პატარას ალექსა, შეგრძნება მშევნიერებისა, ჰარმონიულობისა. მეცადინობა დარგებში – ფერწერაში, მხატვრობასა და მუსიკით, ალბათ, გაიტაცებით მათ და სარგებლობასაც მოუტანთ.

თავარიანი, არ მოიცინოს

სასორი

24 სექტემბერი - 23 ოქტომბერი

სასწროის ნიშნით დაბადებულ ბავშვებს არ უყვართ ბრძოლა სირთულებთან. მათი უმთავრესი პრობლემა – არანაირი სურვალი დაძლიობა დაბრკოლებანი სწავლაში! იმ საგნებს, რომელიც უფრო ადვილად ესმით, ითვისებენ უპოვლივე ახალს და სწრაფადებულ ცკირკონით თავისინ. რასაც ვერ ვიტყვით ჰუმანიტარულ საგნების ალექსა, შეგრძნება მშევნიერებისა, სახლოებისა. მეცადინობით, მაგრამ საჭიროა ყურადღება მიაქციოთ, რომ ნაკლებად იცელქონ, ითამაშონ და მეტად დაკავდნენ საქმით.

გაუგონერი

ღრიანებალი (მორიელი)

24 ოქტომბერი - 21 ნოემბერი

ღრიანებალის ნიშნით დაბადებული ბავშვები ნიჭიერები არიან, მაგრამ მეცადინებები მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მათი ბავშვების საგანი სანცერენერესი იქნება. ეს ბავშვები გამოიჩინებან მახვილი და ცორცალი გონიერი, სწრაფად გვირდით ყოფნა. საშინაო დაგალების შესრულებაც კი მეგობრებთან ერთად ურჩევითა. შეიძლება მათი ნახალისება კოლექტიური მეცადინობით, მაგრამ საჭიროა ყურადღება მიაქციოთ, რომ ნაკლებად იცელქონ, ითამაშონ და მეტად დაკავდნენ საქმით.

შეეცადეთ

